

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 8 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az igazolványos altisztek a bíróság szolgálatában.

Irta: dr. Végh Kálmán, honv. miniszteri segédtitkár.

A ki figyelemmel kísérte azokat az intézkedéseket, a melyek egyfelől az igazolványos altisztek polgári szolgál-
latban való elhelyezésének minél eredményesebbé tétele
érdekében, másfelől pedig az altisztek anyagi jólétének
biztosítása szempontjából — csak a legutóbbi időkben
is — történtek, az kétségtelen bizonyítékát láthatja annak
az állandó gondoskodásnak, a mely az altiszti ügy iránt
minden vonatkozásában fennáll.

Ha visszapillantunk a közelmúltban történetekre, az
anyagi jólét biztosítása szempontjából tett intézkedések-
től eltekintve, egész sorozatát találjuk az altisztek érde-
kében tett más oly intézkedéseknek, a melyek a mellett,
hogy az altiszteknek különös kedvezményeket biztosít-
tanak, egyszersmind hatékony eszközök annak a czélnak
elérésére, hogy az altisztek polgári szolgálathoz való
alkalmazása javíttassék.

Csak egynehány ily intézkedést említve, láthatjuk,
hogy az altiszteknek nyújtott tandíjmentesség által, vala-
mint a vizsgadíjnak méltánylást érdemlő esetekben
való megtérítése folytán gondoskodás történt arról, hogy
a hivatalnoki állások elnyeréséhez megkívánt iskolai
végzettséget nagyobb anyagi áldozat nélkül megszerez-
hessék; a m. kir. államasutaknál a nyugdíj utáni fizetési
jarulékoknak a kinevétel részéről történt átvállalása
megszüntette azt az akadályt, a mely az altisztek vasuti
szolgálatba való átlépésének útjában állott; ugyancsak
a vasutaknál próbaszolgálat teljesíthetése czéljából az
illetékek élvezete mellett egy évre terjedő szabadságnak
engedélyezése lehetővé teszi az altiszteknek megszerezni
a képesítést, a mely a jobban javadalmazott vasuti állá-
sok elnyeréséhez szükséges; a törvényhatósági irnoki
állások elnyerése módzatainak az ismert, föltötte elő-
nyös módon történt rendezése egészen új alkalmazási
teret biztosított az altisztek számára stb. Az itt fel-
említett s az ezeken kívül még fennálló intézkedésekhez
csatlakozott most az igazságügyminiszternek az igazság-
ügyi kezelői tanfolyam és kezelői vizsga szabályozása
tárgyában kiadott s a honvédségi «Rendeleti Közlöny»
folyó évi 37. számában közzétett rendelete, a melylyel

az altisztek polgári szolgálathoz való elhelyezése ismét
egy jelentőségteljes lépéssel haladt előre az által, hogy
az ebben a rendeletben foglalt intézkedések folytán meg-
állapították azok a módok s meghatározták azok a
követelmények, a melyek mellett s a melyeknek igazolása
esetén a bírósági irnoki állások elnyerhetők.

A rendeletről annak első olvasása után s az előző
állapot ismerete nélkül, ez a jelentőségteljes lépés nem
vehető ugyan ki, sőt azáltal, hogy a rendelet a bírósági
kezelői szolgálathoz való alkalmazás előfeltétele gyanánt
tanfolyam hallgatását s ennek végeztével vizsgának lete-
telét írja elő, még oly színben tünteti azt fel az altisz-
teket illetőleg, mintha az rájuk nézve nem csak hogy
nem előnyös, de egyenesen hátrányos volna. Kétség-
telenül kitűnik azonban, hogy a rendelet csak a felü-
letes szemlére teszi ezt a benyomást, de ha közelebbről
vizsgáljuk azt s ha alapos megfontolás tárgyává
teszszük az abban foglalt rendelkezéseket, különösen ha
összehasonlítást teszünk a korábbi és a rendelet szűlte
állapot között: legott szemünkbe tűnik annak üdvös és
előnyös volta.

A mint már említettem, a rendelet méltatása és méltá-
nylása szempontjából eleghetetlen követelmény
ismerni azt az eljárást, a mely mellett az altisztek e
rendeletet megelőző időben a bírósági kezelői szolgálathoz
alkalmazást nyerhettek.

A tulajdonképeni kezelői szolgálathoz a bíróságoknál
az irnoki állás az, a melyet az igazolványos altisztek
az 1873. évi II. t.-cz. 5. §-a értelmében mint a legalsó
fizetési osztályba sorolt állást közvetlenül elnyerhetnek.
Az az altiszt, a ki ily állást akart elnyerni, mindenek-
előtt tartozott valamely bíróságnál hat hónapon át
próbaszolgálatot teljesíteni. A próbaszolgálat elvégzése
után az illető hivatal főnökétől bizonyítványt nyert
arról, hogy a próbaszolgálatot mily eredménnyel telje-
sítette, hogy elsajátította-e azokat az ismereteket, a me-
lyek eleghetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a bíró-
sági irnoki állással egybekötött teendőket hivatásszerűen
betölthesse. Ha az altiszt a próbaszolgálat alatt képes-
ségének tanujelét adta, tehát kedvező bizonyítványt
nyert, akkor ő a bírósági irnoki állásra általában képe-
sítettnek tekintett. E képesítés azonban még koránt-

Első magyar vill. erőre
borend. hangszer-gyár
honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az
Oeskal és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító,
a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-
pusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Argyezék minden hang-
szerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára. 6

sem jelentette azt, hogy most már szabad volt az irnoki állás elnyeréséhez vezető út, hanem éppen ezután következett az utnak az a része, a mely nagyon sok esetben nem a már-már elértnek hitt célhoz — az irnoki álláshoz — hanem a csalódáshoz vezetett. Igen szerencsésnek érezhette magát az az altiszt, a ki a próbaszolgálatot befejezte és az irnoki állás elnyerése között volt nagy akadályt, az irnoki állás elnyeréséhez megkívánt végső követelményt — a telekkönyvi vizsgát — a szerencsés véletlen folytán vagy elkerülhette, vagy pedig megbirkózva azzal, azt legyőzhette. E mindenestre kiváltságos, de igen csekély számu halandótól eltekintve, a legtöbb altiszt viszontlátta a bírósági irnoki állás elnyerése iránt benyújtott kérvényt, ellátva azt azzal az elutasító végzéssel, hogy: „Kérelme figyelembe vehető nem volt, mert az állás elnyeréséhez megkívánt telekkönyvi vizsgának letétele nem igazolta”.

Ez tehát a múltnak a képe, a melyen a magunk elé tűzött cél elérése reményének egy-egy gyöngye fénye látható volt ugyan, azonban minél jobban közeledtünk hozzá, az annál halványabb lett.

Lássuk már mostan azt az alakulást, a mely a fennforgó kérdésnek újabban történt szabályozása folytán e szabályozásra vonatkozó alapintézkedések folyamánaképpen, a jövőben előreláthatólag várható.

Ennek lehető hű megrajzolásához szükséges röviden reámutatni azokra az okokra, a melyek a kérdés új szabályozását elkerülhetlenné tették.

Már egymagában az a körülmény, hogy az igazolványos altisztek a részükre törvényileg biztosított állásokat csak a legtrikább esetben, csak a különös véletlen közrejátszása folytán nyerhették el, elegendő ok volt arra, hogy annak orvoslásáról gondoskodás történjék. Ehhez járult hozzá, hogy az új polgári perrendtartás életbe léptetése után a bírósági kezelőszemélyzet munkaköre a mostaninál sokkal szélesebb lesz. Az okok ilyenén találkozása most már halaszthatatlanná tette a kérdésnek rendezését, illetőleg szabályozását.

A feladat megoldása nem volt könnyű, mert annak a célnak eléréséhez, hogy a kezelő személyzet a reá bízható szélesebb munkakörben sikerrel legyen alkalmazható, szükséges volt képzettségét arra a színvonalra emelni, a mely biztosítékot nyújtand a töle megkívánt fontosabb munkának is az elvégzésére. Ezzel szemben pedig a képzettség emelésénél figyelemmel kellett lenni arra is, hogy az okvetlenül a megkívántatónál magasabb ne és mindenestre olyan legyen, a melyet az igazolványos altisztek is, mint a bírósági kezelőszemélyzet létszámába tartozó állásokra törvény alapján igénynyel bírók megazerezhessenek.

Ezt a kettős érdekét egyeztetni össze a közszolgálat legesekélyebb sérélmé nélkül, az igazságügyminiszternek az igazságügyi kezelői tanfolyam es kezelői vizsga sza-

bályozása tárgyában kiadott rendelete, a midőn az igazságügyi kezelőszemélyzettől megkívántató gyakorlati ismeretek elsajátíthatása céljából tanfolyamokat létesít, akként állapítva meg azoknak tartamát, működését, tananyagát s b., hogy az azon való részvétel az igazolványos altiszteknek minden körülmények közt biztosítva legyen s az ott előadandó tárgyak megértéséhez se kellenjen az altiszteknek az eddiginél magasabb előképzettséggel bírnok. Gondoskodik a rendelet arról is, hogy az altisztek a tanfolyam tartama alatt az elméleti ismeretek mellett gyakorlati ismeretekre szert tegyenek, illetőleg hogy az e téren, a tanfolyamot megelőzőleg teljesített próbaszolgálat alatt szerzett ismeretüket bővíthessék. A rendelet értelmében ugyanis a tanfolyamra bocsátott altiszt köteles a kir. ítélőtábla elnökének vagy a kir. főügyésznek rendelkezéséhez képest a tanfolyam székhelyén levő bármely igazságügyi hatóságnál napi négy órán át kezelői munkát végezni.

Elméleti es gyakorlati ismereteiről az altiszt a tanfolyam bevégeztével azután a kezelői vizsgán tesz tanubizonyosságot, a melynek sikeres letételével megszerezte a bírósági irnoki állás elnyeréséhez megkívánt előképzettséget.

A bírósági irnoki állás elnyeréséhez megkívánt előképzettség megszerzése módozatainak eme vázlatos ismertetéséből a korábbival szemben megállapítható az a kétségtelen tény, hogy a vele szemben támasztott követelmények most nagyobbak ugyan, de jóval könnyebben sajátíthatók el az eddigi kisebhnél, mert a mig ezelőtt főleg az elméleti ismeretek elsajátításánál az altiszt teljesen önmagára volt utalva, addig azt ezental szakemberek utmutatásai nyomán, rendszeres oktatás mellett sajátíthatja el, a melynél a sikerhez az altiszt részéről a szellemi képességen kívül még csupán kitartó szorgalom, igyekezet, buzgalom es ügyszeretet kell. Ha már most még mindezekhez hozzávesszük azt, hogy a kezelői vizsga letételével az irnoki állás elnyerése biztosítva van s az — mint az állások megüresedésétől függő — csak idő kérdése, úgy hiszem joggal állíthattam azt, hogy a bírósági kezelői szolgálatban való alkalmazásnak ez a szabályozása az altisztekre üdvös es előnyös volt.

Ezt az előnyt nem teszi illuzóriussá az a körülmény sem, hogy a kezelői vizsgán kívül a telekkönyvi vizsga is fog bizonyos esetekben követeltetni. Oly esetekben ugyanis, a midőn a kinevezendő bírósági irnokot állandóan vagy kiegészítőképen a telekkönyvi ügyszakban kell alkalmazni, az igazságügyi kezelői vizsgán kívül — a mely vizsga a telekkönyvi eljárás alapelveire kiterjed ugyan — az illetőtől a telekkönyvi vizsga letételének igazolása is fog követeltetni. Hogy azonban ez a követelmény az irnoki állások mekkora számára fog kiterjedni, azt ma még egész pontossággal megállapítani nem

A legjobb órák,

47
legszolidabb ókszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jóállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javitások 5 évi jóállás mellett. Arjegyzék ingyen!

lehet, mert erre igen jelentékeny befolyással lesz az, hogy a kezelői vizsga mennyiben felel majd meg a hozzáfűzött várakozásnak.

Bármint történjék is azonban ez, kétségtelen, hogy az igazolványos altisztek térfoglalása a bírósági kezelői szolgálatban — föltéve természetesen, hogy kellő számban jelentkeznek majd a megkívánt előképzettség megszerzésére — a mostaninál jóval nagyobb lesz, mert azoknak az irnoki állásoknak a száma, a melyet az igazolványos altisztek telekkönyvi vizsga nélkül, tehát kizárólag csak a kezelői vizsga alapján nyerhetnek el, jövőre tetemesen meg fog növekedni. Ez ugyanis abból következik, hogy a polgári perrendtartás életboléptetése után kizárólag a kir. járásbírók lesznek telekkönyvi hatósággal felruházva.

E rendelkezés folyamánaképpen azokhoz az igazságügyi hatóságokhoz, a melyeknél a rendszeresítve levő kezelői állások elnyeréséhez a telekkönyvi vizsga eddig se kívántatott, nevezetesen: az igazságügyminiszterium, a kir. Kuria, a kir. ítélőtábla, a kir. főügyészségek és kir. ügyészségek, csatlakozni fognak még a kir. törvénytörvényesékek is, a mi pedig azt jelenti, hogy mintegy 400-zal fog szaporodni azoknak az állásoknak a száma, a melyeket altisztek a jövőben egyesegyedül csak a kezelői vizsga letétele által nyerhetnek majd el.

Ahhoz azonban, hogy mindezek bekövetkezzenek, hogy a jövő képe valóban olyan is legyen, mint a minőt itt nem alaptalan következtetésekkel megrajzoltam, szükséges még, hogy magok az altisztek meg is ragadják a kínáló alkalmat, mert a legüdvösebb intézkedések is hatálytalanokká lesznek, ha azt azok, a kiknek érdekében tétetett, költően nem karolják fel. Korántsem akarom azonban ezzel azt mondani, hogy éppen a csendőraltisztek huzgólkodjanak azon, hogy a tett intézkedésektől várt siker tényleg be is következék; ezt tőlük nem is várja senki sem, hiszen a csendőrségi szolgálatnak a polgári szolgálattal való feleserélése, a csendőraltisztek különleges helyzetét tekintve amúgy is csak a végső szükség esetében jelent reájuk nézve megoldást, de mivel — a mint azt a tapasztalat bizonyítja — ily eset, ép a csendőrségi szolgálat sajátlagos voltánál fogva nem tartozik a ritkaságok közé, tehát a csendőraltisztek is, mintegy kiegészítők, hozzájárulhatnak a sikernek minél nagyobbá tételéhez.

Hogy pedig ezt akkor, a midőn az a végső szükség bekövetkezik, minél hathatósabban megtebessék, nem fogok talán felesleges dolgot cselekedni s cikkem egyik czéljának is megfelelek, ha főbb vonásokban ismertetem az igazságügyi kezelői tanfolyam és kezelői vizsga szabályozása tárgyában kiadott rendeletet, megemlékezve azokról a teendőkről is, a melyeket az altiszteknek a tanfolyamra, illetőleg vizsgára bocsátást megelőzőleg végezniök kell.

A bírósági kezelői szolgálatban való alkalmazás elnyeréséhez megkívánt ismeretek elsajátíthatása czéljából, a kir. ítélőtábla székhelyén az igazságügyi szolgálatban álló szakférfiak vezetése mellett, hat hétre terjedő kezelői tanfolyamok tartatnak. A tanfolyamba való felvételre elsősorban az igazolványos, valamint az igazolvánnyal még el nem látott, de 12. szolgálati évükben álló altiszteknek van igényük, a mennyiben beigazolják, hogy négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai bizonyítványuk van, továbbá, hogy négy és fél hónapon át valamelyik igazságügyi hatóságnál próbaszolgálatot teljesítettek.

Az altisztek a próbaszolgálatot ezentúl is bármelyik igazságügyi hatóságnál teljesíthetik, jogukban áll továbbá bármelyik kir. ítélőtábla székhelyén tartott tanfolyamra bocsátásukat kérelmezni. A tanfolyam tartama alatt, a mint már említettem, az altisztek kötelesek a vett rendelkezésekhez képest naponta négy órán át a tanfolyam székhelyén levő bármelyik igazságügyi hatóságnál kezelői munkát végezni.

Nem mulaszthatom el különösen is hangsúlyozni, hogy az ily munka végzése elsősorban is az altisztek érdeke, ép azért igen ajánlatos, hogy a tanfolyamon levő altisztek, ha annak végzésére felszólítást nem kapnának, arra önként jelentkezzenek. A kezelői tanfolyam bevégezése után a hallgatók a kezelői vizsgára bocsátatnak. A vizsga egyidejűleg legföljebb négygyel tartható s az mindenikre nézve legalább félóránál és legfeljebb egy óráig tart. A vizsga eredményét a vizsgabizottság elnöke a jelölteknek azonnal kihirdeti. Ha a vizsga nem sikerült, az megismételhető. Hogy a jelölt a vizsga megisméltése előtt mily időt köteles újlag igazságügyi kezelői szolgálatban tölteni s hogy köteles-e újra a tanfolyamon résztvenni vagy sem, azt a bizottság határozza meg.

Ugy a kezelői tanfolyam, mint a vizsga díjmentes s csupán a bizonyítványra illesztendő bélyeg ára térítendő meg.

Azok az igazolványos altisztek, a kik a rendelet megjelenése előtt valamely igazságügyi hatóságnál már teljesítettek próbaszolgálatot, tanfolyam hallgatása nélkül is bocsátathatók kezelői vizsgára.

*

Hátra volna most még annak az ismertetése, hogy mi teendőjük van az altiszteknek akkor, a midőn már próbaszolgálaton s később a tanfolyamon vannak. Ennek a kérdésnek az ismertetésével azonban már igen hamarosan végzek, mert ott a teendő a saját jól felfogott érdekekben s czéljuk minél előbb való elérése szempontjából semmi más nem lehet, mint: tanulni, tanulni és tanulni...

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Jegyzőkönyv felvétele bűnügyekben a csendőrség által.

Irta *peremarteni Virágh László* csendőrszázados. (Vége.)

Hogy mennyire a kishitűség nyilatkozik meg az embereink képességei iránti kétségekben, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy számos községnél éppen olyan három-négy évet szolgált csendőr végzi a nyomozást és jegyzőkönyvek felvételét, a kiről bizony senki sem tette fel, hogy ilyen munkára képes legyen, mert éppen azért távozott a csendőrség kötelékéből, mert a járőrvezetőségig sem tudta felvinni.

Vagy vegyük tekintetbe, hogy jövedéki kihágások esetében milyen jól felveszik csendőreink a tényleírásokat, pedig erre senki sem tanítja őket.

Ha pedig egyenesen úgy kezdődik a kiképzés, hogy a csendőrnek, mire önálló működésre való alkalmazhatóságát eléri, a jegyzőkönyv felvétele gyerekjáték legyen, ez a feladat neki olyan lesz, mint a szabályszerű felöltözés vagy fölfegyverkezés stb.

Ez annál is inkább keresztülvihető, mert ma is legalább két évet szolgálnak embereink, mire a nyomozásban némi szerep jut nekik s ennyi idő a jövőben is elegendő lesz, hogy természetes jó képességek mellett a kellő tudást elsajátítsák. Ha pedig valamely arra nem képes csendőr abba a helyzetbe jut külszolgálatban, hogy jegyzőkönyvet kellene felvennie, csak az az eset áll be, — a mi ma is előfordul nagyobb események alkalmával, — hogy az őrsöt kell értesítenie rövid úton s a nyomozás teljes lebonyolításában kisegítést kap arra való csendőrben, álliszthen, vagy éppen az őrs-, illetőleg járásparancsnokában.

Az az aggodalom, hogy a jegyzőkönyvezés sok időt vesz igénybe s hogy a szükséges nyomtatvány, írószer honnan vétetik, könnyen elosztható. Nevezetesen nem minden vallomásról vagy tényállásról kell jegyzőkönyvet felvenni, hanem csak

a) a gyanúsított *beismerő* vallomásáról, vagy ha valamely körülménynél fogva a fölvétel szükségesnek mutatkozik;

b) az *életveszélyesen* sérült egyén (tanu, sértett) vallomásáról, ha bírósági kihallgatásig várni nem lehet, — s olyanokéről, a kiknél attól lehet tartani, hogy valamely más ok miatt később kihallgathatók nem lesznek;

c) a bűncselekmény helyszíni állapotáról, ha a bírói szemléig a talált állapot fenn nem tartható.

De meg van engedve még egyéb esetekben is, hogy — ha az eljáró csendőr valamely okból szükségesnek találja, — a jegyzőkönyv felvétele, — s kötelesség, ha egyes *kivételes* esetben a fölvételt az ügyesség kívánja.

Kétséget nem szenved, hogy nagy jelentősége van annak, ha a gyanúsított *beismerő* vallomása jegyző-

könyvbe foglalva, aláírásával ellátva hiteles alakban örökítettik meg, mert, ha a gyanúsított vallomásán a későbbi eljárás folyamán változtat, vagy azt teljesen visszavonja is, nem lesz ennek más következménye, mint ha a vizsgálóbíró előtt tett vallomását vontatja vissza vagy módosította volna s a csendőrség föl szabadul attól a minduntalan, a legtöbbször ártatlannal terhelő gyanútól, hogy jelentését nem tárgyilagosan tette meg s a vallomásokat czéljainak megfelelően elferdítette.

A mai rendszer mellett ugyanis minduntalan megtörténik, hogy a csendőrség jelentéseit a nyomozás jegyzőkönyvi foganatosítása végett a kir. ügyész kiadja a községi előjárásúgnak, hol részint azért, mert a gyanúsított időt nyert a terhelő körülmények megváltoztatására, meghamisítására, tanuk megvesztegetésére stb., részint azért, mert a jegyzőkönyvet fölvevő községi közeg a dolgát nem érti, vagy az esetet helytelenül fogja föl, vagy egyéb számtalan okból a csendőrséget mintegy megbazudtoló tényállást, vallomásokat örökítenek meg hiteles alakban s nem egyszer a csendőrség fáradságos munkájának gyümölcsét fanyarrá vagy teljesen értéktelenné teszik. Ha a csendőrség ettől a hátrányos megítélésre nyomós érvet szolgáltató eljárásból megkíméltetik, csak örvendeniük kell nekik.

A helyszíni állapot megörökítését czélzó jegyzőkönyv felvétele a csendőrség részéről a legritkább esetek közé tartozik, ezért ezt nem is lehet megterhelőnek, időt rablónak venni, mert nagyon ritkán van rá szükség.

Az életveszélyesen sérült sértett, vagy tanu, valamint a később ki nem hallgatható egyén jegyzőkönyvi kikérdezésének szüksége is csak ritkán fordulhat elő, nem jöhet lényeges számításba.

Hátra volna tehát a gyanúsított *beismerő*, vagy egyéb tekintetből fontos vallomásának, s végül annak az egy-két bizonyító tanu vallomásának felvétele a jegyzőkönyvbe, a kinek vallomását fölvenni a csendőr akár a bizonyító eljárás czéljából, akár a maga eljárásának igazolása szempontjából szükségesnek találja.

Remélhetőleg minden esetben legalább két szavahibető tanunak a vádat vagy gyanút igazoló vallomását minden nyomozó közegünk szükségesnek tartja jegyzőkönyvbe foglalni. Ha pedig több tanu egymás mellé állítandó vallomása igazolja csak a fölmerült vádat, szükségesnek fogja tartani valamennyi ily tanu vallomását is jegyzőkönyvbe venni.

Gyanúsítottat és a tanukat ma is ki kell kérdezni a csendőrnek s vallomásaikról tüzetes jegyzeteket kell készítenie. Úgyzintén a helyszínről is tüzetes jegyzeteket kell fölvennie, mert máskülönben nem volna képes a bíróságnak tárgyilagosa jelentést tenni.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy egy rendszer felvett jegyzet elkészítéséhez is idő kell, a kikérdezés

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjótányosabbi áron
EHRENTRED ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Henrik porosz herceg József főherceg kíséreti vadászatán.

pedig ma sem nélkülözhető és a jövőben sem, kézenfekvő, hogy a jegyzőkönyvek fölvételénél csak annyival több időre lehet szükség, a mennyivel több az íróval való íráshoz képest a tollal-tíntával való írás technikai kivételhez rendes körülmények között szükséges.

Néhány darab nyomtatványt — a miként ma a jegyzetekhez való papírt — mindegyik csendőr vihet magával, továbbá egy-egy jól felszerelt töltőtollat is s így valamely váratlan esetben készen állhat a jegyzőkönyv fölvételére.

A községi előjáróságoknál pedig, melyeket nyomtatványok kiszolgáltatására kötelezni kellene, a csendőr a szükséges nyomtatványt és írószert megtalálhatja, annál is inkább, mert egyes kivételes eseteket leszámítva, a csendőrség a községi előjárósággal karöltve kell, hogy a jegyzőkönyveket fölvegye, a mint a nyomozásoknál ma is kell, hogy képviselve legyen.

Ha már most ezeket figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy a csendőrség munkatöbblete nem lehet jelentékeny, mert csak ugyanazt a munkát fogja végezni más alakban mint ma, nyilvánvaló, hogy a megelőző szolgálat s így az ország biztonsága nem szenvedhet ezáltal csorbát, de ha a nagyobb mérvű elfoglaltság azt indokolná, inkább megfelelő létszámszaporítással is elő kellene segíteni a reform keresztülvételét, semhogy a mai visszás helyzet, mely úgy a csendőrséget, mint a községi előjáróságokat működésében jelentékenyen megkérdőjeleli, fennmaradjon.

Azonban legyen szabad még arra is hivatkoznom, hogy a parancsnokságom alá tartozó közepes létszámú, nem felette mozgalmas szárny rendes viszonyai mellett is alárendelt legénységem 1910. év folyamán tanukiballgatások ezimén 2494 szolgálati órát számított fel. Ezt véve alapul, megállapítható, hogy a mai összesen 52 szárny legénysége egy év alatt átlag 130,000 óra szolgálatot tölt el tanukiballgatásokkal a közbiztonság hátrányára. Hátrányára azért, mert ha ez alatt szolgálatot teljesíthetne, vagy a nyomozásai lehetnének eredményesebbek, vagy pedig a megelőző szolgálat lehetne hatékonyabb.

Már pedig ha a jegyzőkönyvek fölvétele állandó gyakorlattá válik, különösen közönséges bűnügyekben nem lesz szükség a csendőröknek tanukénti beidézésére, (a kihallgatások mellőzése már kilátásba is van helyezve), mint a hogy a községi rendőrhatalom nevében eljáró bírót vagy jegyzőt sem idézik meg, s ez által nemcsak azt örjük el, hogy a legénységtől eddig elvont szolgálati időt fordíthatjuk a közbiztonsági szolgálat javára s a jegyzőkönyvezések által esetleg igénybevett több időt kétszeresen kárpótoljuk, de igen számos esetben megkíméljük csendőreinket attól az alaptalan támadástól, illetőleg vádaskodástól, melyben őket erőszakoskodás, kényszerítés ezimén maga a terhelt, de gyakran védelője is az utóbbi időben már egészen rendszeresen és a legtöbb esetben minden jogos alap nélkül, részeseitik.

Az pedig, hogy a kir. ügyész az egyes kivételes ese-

tekben adott fölhívásaival jegyzőkönyvek fölvételét kívánhatja, remélhetőleg egyelőre nagyobb terhet nem ró a csendőrségre, de alkalom lesz arra, hogy az ügyészségek figyelmét a megállapításokat illetőleg is egészen a csendőrség felé terelje s törekvőssé tegye, hogy majdan nemcsak kivételes, hanem minden szükséges esetre nézve adja meg az utasítás nekik a jogot arra, hogy felhívassák az illetékes őrsőt a jegyzőkönyvek fölvételére s ez így is lesz rendjén, mert már a mai viszonyok is igazolják, hogy a B. P. céljai csak akkor érvényesülhetnek igazán, ha a csendőrség nemcsak közbiztonsági, de ezzel karöltve büntügyi szolgálatot is úgy végezhet a községekben, miként ma városokban végezhet a rendőrség. De miért? Azért, mert belátható időn belül nincs remény arra, hogy községeink önálló, arra alkalmas képzett rendőrséggel rendelkezhetnének, amely a B. P. céljait kellőképp szolgálhatná.

Az átmenet a mai állapotról a célzott állapotba mindenesetre nehézségeket támaszt s a csendőrséget próbára fogja tenni addig — egy év, esetleg csak fél év lesz az átmeneti idő — míg a kellő gyakorlatot megszerzi a jegyzőkönyvezésben, hiszen a községek és rendőrségek is így voltak az első években, de arra, hogy ez előtt a feladat előtt egészen tehetetlenül álljon, illetőleg a csendőrség e miatt csődbe jusson, csak kishitűek gondolhatnak, mert a hol annyi arra termelt nyomozó közeg és írástudó ember van, mint a csendőrségnél s a hol a kötelességtudás és szolgálatkészség olyan fejlett, s a hol egy jegyzőkönyv fölvételénél sokkal lényegesebb és kényesebb kérdések és föladatak már számtalanszor megoldottak, föl sem tehető, hogy föladatainak az új utasítás szellemében is megfelelni ne tudna.

Fontos szerep vár e tekintetben a Nagyváradon működő továbbképző és altisztiskolára, mert ennek lesz a hivatása, hogy az új utasításban lefektetett azt az elvet, hogy szolgálatában a csendőrség minden egyes tagja teljes önállósággal működhesen, az elméleti kiképzés során érvényesülni elősegítse s a tanoncokba a tudás ilyen mérvének elérése iránti törekvést beleoltsa.

Ha pedig ezt legalább részben el tudtuk érni eddig nagyobbrészt altisztjeinkből válogatott oktatók révén is, válogatott tisztek, mint tanárok révén föltétlenül el kell érniük s azt hiszem ezt alig merné valaki kétségbe vonni.

A jövő el fogja dönteni, hogy kiknek van igazsága: az aggodalmaskodóknak-e, vagy a reformot sürgetőknek?

Úgy érzem, hogy a gyakorlat bennünket fog igazolni minden tekintetben, a kik a reform mielőbbi megvalósítását óhajljuk s hogy ez a reform fogja a bűnügyi igazságszolgáltatást a rendes mederbe terelni, a csendőrséget pedig a maga hivatottságának tetőpontjára emelni, a nélkül, hogy valakinek kára lenne belőle s az a fő, hogy még e mellett az ország közbiztonsága is jelentékenyen javulni fog.

A vadászúrsaság: Augusztó főhercegnő, Libits Adolf udvari tanácsos, Henrik porosz herceg, József főherceg és Kóburg Fülöp herceg.

József főherceg kisjenői vadászatáról.

KÉPEINKHEZ.

József főherczeg kisjenői vadászatáról.

A kisjenői vadászat ugyiszólván fogalomná vált József főherczeg barátai körében. Évek óta, rendszeresen november végén vagy december elején megjelennek a főúri Nimródok Kisjenőn, hogy a vendéglátó főherczeg magyaros vendégszeretetének élvezete mellett, néhány napot szenteljenek a vadászat nemes örömeinek.

Henrik porosz herczeg egyik kimagasló alakja ennek az illusztris vadászársaságnak. Szenvedélyes vadász, kitünő lövő és társaságszerető uriember a herczeg, aki mindezen tulajdonságainál fogva, de főként a József főherczeg és családja iránt viseltető szoros baráti viszonyból kifolyólag, mindannyiszor örömet tesz elegendő a főherczegi vadászatokra való szíves meghívásnak.

Részt vesz a vadászatokon rendszeresen maga a bázisszony: Augusztá főherczegnő is, aki szintén szenvedélyes vadász és fáradhatatlanul kitart az urak mellett s remekül sikerült találataival gyakran ad alkalmat az uri társaság gratulációim.

A vadászatok idején napokig a puskák ropogása, hajtók lármája s a vadászok hallalija veri fel a nagykiterjedésű erdőiség addig titokzatos csendjét kora reggeltől a késő délutáni órákig, akkor pedig szekérszámra szállítják be a kastélyba a terítékre került különféle vadak százait.

Czigányzene mellett, vidám poharazás és anekdotázással folytatódik este a szórakozás tovább. Sőt ujabban a szórakozásbeli változatosság okaért mozt rendeztetett be a főherczeg a kistapolcsányi kastély nagytermében, a melyben Neumann József projektográf-igazgató személyes vezetése mellett, épen az erre a célra a régebbi és újabb vadászatokról felvett képek és pár humoros kép is kerülnek bemutatásra, kellemes estéket biztosítva az illusztris társaságnak.

A jelen számunkban néhány jól sikerült képet mutatunk be olvasóinknak a kisjenői vadászat résztvevőiről.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára ujabban a következő adományok folytak be; és pedig: Branizsa Károlytól Székesfehérvárról, 1911 nov. 22-én, Horváth J. Géza járásörmester útján 7 K 90 f., a honvédelmi miniszterium 16. osztályától 4 K, s Z. K. v-tól Nagy Ferencz örmester, gyantai őrsparancsnok útján 10 K, az alattányi csendőrörstől, az őrs legénysége által az internátus alapja javára rendezett táncmulatság tisztá jövedelme gyanánt 25 K és a ferenczfalvi örstől, az őrs legénysége által az ottani intelligencia részvételével, november 25-én az internátus javára rendezett zártkörű táncvizsgalom jövedelméből 10 K. Ezen adományokkal az internátus alapjának vagyona 25,363 K 61 fillérre emelkedett.

Gyászhir. Sikabonyi Gálffy Gyula ny. m. kir. csendőrszázados, a pozsonyi csendőrbíróság állandó bírósági tanúja, december hó 2-án, életének 59. évében rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult földi maradványai december 5-én délután három órakor, bajtársi részvét mellett, katonai pompával, a református vallás szertartásai szerint, Pozsonyban a kecskekapu evangelikus temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Nyugodjék békeben!

Az 1912. évi létszámszaporítás. A képviselőházban immár megszavazott 1912. évi belügyi költségvetés szerint, a jövő évben a következő létszámszaporítások tervezetnek; és pedig: a határszéli szolgálat rendezése folytán felállítandó három határőrizeti csendőrtörzstiszti különítmény, öt határőrizeti csendőrszárny, kilencz határőrizeti csendőrszakasz és 97 határőrizeti csendőrőrs teendőinek ellátására, a tisztii állományban: egy ezredesi, egy alezredesi, egy őrnagyi, nyolcz századosi, hat főhadnagyi, három hadnagyi és két százados-számvivői állás; a legénységi állományban: 19 járásörmesteri, 16 örmesteri, 48 őrsvezetői és 692 csendőri, valamint három törzsermesteri állás. Ezen kívül még a segéd-tiszti állásoknak jövőben századosokkal leendő betölthetése céljából, nyolcz főhadnagyi állás megszüntetése mellett, nyolcz századosi, továbbá a III. kerület állományában, egy százados-számvivői állás megszüntetésével, egy számtanácsosi és a belügyminiszterium csendőrségi osztálya számára egy százados-számvivői és egy főhadnagy-számvivői állás szervezése is tervezetik. A lovas őrsök szaporítása céljából tervezetik továbbá 200 főnyi gyaloglegénységnek és 40 gyalogőrsnek lovasítása is. Ezen eredményekben rendkívül gazdag költségvetésben, mely az intézmény fennállása óta csaknem páratlanul áll, gondoskodás történt 100,000 korona erejéig az eddig fedezetlenül állott és az őrsök közzgazdálkodásainak anyagi javait elmozdítani hivatott fenntartási pótlékról is. Gondoskodás történt a többek között továbbá a segélyezések és jutalmazásokra szánt összegnek 10,000 koronával való felemelése iránt is. Ezen költségvetésről tehát, annak elvitathatlan realitása mellett, joggal mondhatjuk azt, hogy nagyarányu fejlesztési törekvése mellett, páratlanul humánus is, a mi kétségen kívül a vezetőkörök nemes intenczióiról tesz fényes bizonyosságot.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szélfogó drótból. Az angol Brookland-vasuton most kísérleteznek egy újfajta szélfogóval, a melynek anyaga drótszövet. Ennek több előnye van az üvegből való szélfogó fölött; könnyebb, tartósabb, olcsóbb és nem törik. Az átláthatósága sem hogy semmi kívánnivalót és több védelmet nyújt, mint az üvegszélfogó. Ez áthatolhatatlan akadályul áll a szél elé, mire a szél megkerüli és teljes erővel csapódik a mozdonyvezető arcának; a drótszövet likacsain azonban áthatolhat a szél, de lényegesen meggyöngyülten. Esős időjárásban ismeretes, hogy az üvegszélfogó a rája ülepedett esőcseppek miatt teljesen átláthatatlan; a drótszövegről azonnal leperegnek az esőcseppek és a kilátást csak igen kevéssé zavarják. A gyakorlat fogja beigazolni, hogy az újfajta szélfogó alkalmasabb lesz-e a réginié és főként az szorul még megbizonyításra, hogy erős esőzéseknél nem-e lesz ez épen olyan átláthatatlan, mint az üvegszélfogó.

Kártyázó rabok. Az amerikai Nevada állam polgárai nemrégiben arról vettek tudomást, hogy a Carson Cityben levő fogházban vigan kártyáznak a rabok és pedig az igazgató tudtával és beleegyezésével. Két hatalmas párt alakult rögtön, az egyik a humanizmusáról híres dr. Baker elmozdítását követelte, a másik párt azon a véleményen volt, hogy minden, a mit Baker tesz, jól van téve. Baker azzal a módszerével, hogy a lehető leghumánusabban bánik a foglyokkal és hogy minden lehető szabadságot megad azoknak, ismertté lett világszerte. Ő vezette be azt, hogy a végzett munkaért a teljes értékről szóló pénzesutalványokat kapnak,

a mit kiszabadulásukkor pénzzé válhatnak, azonkívül pedig övé a kitünő idea, hogy a jó magaviseletre pénz-díjakkal szoktassa a foglyokat. Mikor kiderült, hogy a fogházban szabad a kártya, nagy felzudulás támadt, de Baker azzal szerelte le ellenfeleit, hogy kifejtette, valójában milyen ártalmatlan a fogházban való kártyázás. A rabok mindennap kisösszegű pénztulványt kapnak, adósságra játszani tilos, így a tétek igen alacsonyak. Azt beismeri, hogy a hazardjáték is divik, így a fáraó, a rulett és főként a poker. Legkülönösebb a dologban, hogy míg a nevadai fogházban vígan folyik a kártyajáték, egész Nevadában tilos az és még azt is szigorúan büntetik, a kinek házában kártyacsomagot találnak.

A gyémántról. A gyémántról a 17 ik századig azt hitték, hogy a kvarczok egyik faja s mint ilyen olvasztható is. Cosmos toscaniai nagyberczeg egy alkalommal megbizta vegyészét, hogy néhány kisebb darab gyémántját egy tömeggé olvassza egybe. Az utasításhoz biven a vegyész érczégelyben erős tűz fölé tartotta a gyémántdarabokat, a melyek az erős tűzben egyszerre csak eltűntek. Cosmos nagyberczeg azonban akként vélekedett, hogy a vegyész azokat ügyesen eltávolította a tégelyből saját részére s azért a szerencsétlent, a ki folyton bangoztatta ártatlanságát, felakasztatta. A szerencsétlen ember rokonsága nem nyugodott meg, hogy az ártatlanul kivégzetről fenmaradjon a lopás gyanuja, azért kísérletet tettek a gyémánt olvaszthatóságáról a florenzi akadémiával, a bol megállapították, hogy a gyémánt bizonyos hőfoknál elillan. Lavoisier volt az, a ki végleg megállapította, hogy a gyémánt anyaga a szén anyagával azonos.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek.

Zs. Tiz éves kortól. Irja meg hány éves a fia, milyen iskolába jár és hová szeretné őt beadni, akkor majd a részletes útbaigazítást megadjuk.

1901. Igazolványt csak 12 évi összes szolgálat után nyerhet.

vagy pedig akkor, ha azt a oaját, mely miatt felülvizsgáltatott szolgálatban és a szolgálattól kifolyólag kapta. Kérelmét felülvizsgáltatása alkalmával előadhatja, de ha az előbb mondottak valamelyike nem áll fenn, eredményre nincs kilátás.

F. J. csendőr Oroszvárg. Próbálja meg, de nem hiszszük.

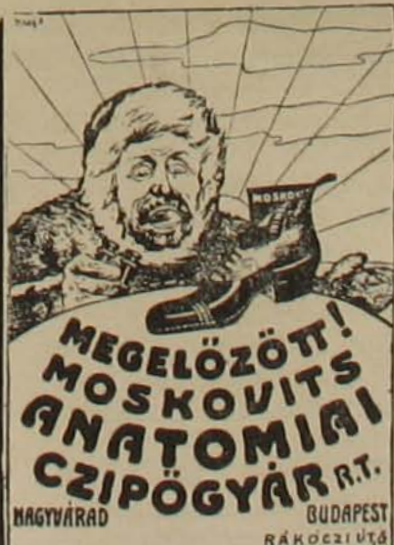
Verpeléti községi pecsét. Az esetben, ha a pecsétet nem akarják rendelkezésre bocsátani, nem marad más hátra, mint az örfjárat lap megfelelő rovatában az okot beírni, hogy miért nincs ott a községi pecsét. Egyébként szolgálhat úgy, forduljunk a szakaszparancsnoksághoz.

1878. Ny tárgyban tanácsot nem adunk, mert a kockázatért a felelőséget nem vállalhatjuk; forduljon kérésével a „Merkurohoz (Budapest Fűrdő utca). 2. Olvassa el a „Csendőrségi Lapok” 1910. évfolyamában dr. Véghe Kálmán miniszteri s. tükár úr cikksorozatát.

Szilágy. 1. Fém, mely a természetben igen sokféle formában és helyen fordul elő. Tiszta fém formájában nem használható. A levegőn nem tartható el. Magából állandóan láthatatlan sugarakat bocsát ki, mely sugarak a fotografáló lemezre hatnak. Elektromosság segítségével megállapítottuk kisugárzásunk igen sok tulajdonságait s mint legjellemzőbbet ismerik, hogy oly sugarakat bocsát ki magából, a melyek anyagi részecskéket tartalmaznak, bár ő maga úgyiszlóván nem fogy. A szilárd fémalakban előállított rádium oly parányi, hogy alig mérhető. Előállítás rendkívül költséges, innen van hihetetlen nagy értéke is. Jelenleg az orvosi és kémiai tudomány szakemberei kísérleteznek vele. Eddig tapasztalt gyógyító erejénél fogva leginkább a gyógyászatban használják. Feltalálójá Curie volt francia akadémi tag és neje Marie Curie, a ki a révén a párisi tudományegyletemen tiszti tanszéket kapott. — 2. Olaszország területe 288,540 négyzetkilométer, lakóinak száma 33 millió. Gyarmati Erythraea 247,300 négyzetkilométer. Törökország területe, az európai rész 175,880 négyzetkilométer, az ázsiai és afrikai területekkel együtt mintegy 45 millió négyzet kilométer. Az egész terület lakossága 25 millió fölül van. — 3. A másodszulór a járőrvezetői jelvényt nem viselheti.

Cs F. I. Ha a honvéd lovasságnál szolgált, úgy szolgálatai úton kérheti, útvétele esetén a rendfokozatához mért zsoldot kapja, de csak ha hely van. — 2. Visszavétele esetén magát három évre kell köteleznie, hogy a szolgálatai pótlóját mindjárt megkapná-e, nem bizonyos, de valószínű. Kár próbálgatni, mert két szék között a földön találja magát.

Várakozó. Jöselni nem tudunk; legyen türelmennel, majd csak öure is sor körül.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bos. nlai csendőrség, cs. és kir. közbshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Korcsmák záróórájja.

A korcsmák záróórájának szigorítását a rendőrbatóság saját hatáskörében nem rendelheti el, mert noha a rendőrbatóságnak a személy- és vagyónbiztonság megővése és a rend fenntartása céljából jogában áll bizonyos preventív intézkedéseket, mint pl. a záróóráknak szigorítását is fogantositani, ezen intézkedések azonban csak azon keretben mozoghatnak, melyet a hatóságnak a törvény vagy a törvényerővel bíró rendelet megszab.

A záróóráknak általános szigorítása azonban ezt a határt túllépi, a mennyiben az már a munkaszünet jellegével bír. Már pedig a munkaszünet megállapítása, illetve elrendelése nem a törvényhatóság, hanem a törvényhozás hatáskörébe tartozik, ennél fogva törvényes alap hiányából ily eset nem is büntetendő.

(A m. kir. belügyminiszter 1557/1909. sz. határozata.)

Az 1895. évi XLVI. t.-cikkbe ütköző kibágást nemcsak cselekménnyel, hanem mulasztással is lehet elkövetni. Ilyen mulasztást követ el az, aki nem gondoskodik arról, hogy tejskannáj roszdamentesen s tisztán kerüljenek forgalomba.

(A m. kir. földművelésügyi miniszter 1909. évi 24.168. sz. határozata.)

Őrsök felállítása.

A m. kir. III. számú csendőrkerület miskolci szárnyának területén, Sajóvárkonyban, 1911 december 1-én;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület ungvári szárnyának területén, Nagyszelmenczen, 1911 november 25-én, a máramarosszigeti szárny területén, Alsóapsán és a sátoraljaújhegyi szárny területén, Tapolyizséken, 1911 december 1-én és végül

a m. kir. V. számú csendőrkerület esztergomi szárnyának területén, Alsópélon, 1911 november 27-én egy-egy öt főből álló őr állított fel.

Különítmény felállítás.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület székesfehérvári szárnyának területén, Pázmádon, 1911. december 1-én, egy öt főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi november hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Csiszér Gyula, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli időleges nyugállományú ez. őrsvezetőnek, 27 ember életének a vízbefulástól saját élete veszélyeztetésével történt megmentéséért a *koronás ezüst érdemkereszt* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Nyugállományba helyeztetett:

1911 december 1-ével:

Geyer János, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli százados, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint orokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Dévény.

Áthelyeztetett:

1911 december 16-ával:

Csúke Lajos törzsörmester, a IV. számú csendőrkerülettől, a nagyvárad m. kir. csendőrtovábbképző és altisztiskolájánál való tartós vezénylése alóli felmentése mellett a VIII. számú csendőrkerülethez Debreczenbe.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Ikus János II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, 12 évet meghaladó szakaszparancsnoki működése alatt a közbiztonsági szolgálatnak kiváló szakértelemmel történt irányításáért, alárendeltjeinek gondos neveléséért és előljáróinak odaadó támogatásáért.

Abos Ferencz II. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 20 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt általában, de különösen 18 éven át a csendőrbiztonságnál való alkalmaztatása alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bucsa János őrsvezető ez. őrmester és Kasléder János csendőr ez. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén 1911. évben kifejtett kiváló szorgalmukért.

Pál Mózes őrsvezető ez. őrmester, mert Kedves Lukács András csikszentdomokosi lakos szerelmére 1902. évben elkövetett halált okozó súlyos testisértés tettesét folyó évben nehéz körülmények között, lelkiismeretes ügyességgel és körültekintéssel 55 órán teljesített nyomozás során kiderítette s a hatóságnak átadta.

Orbán Elek őrsvezető ez. őrmester, a Gyergyóromete községben 1911. évi július hó 7-én uralgott árvíz-veszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül fáradságot nem ismerő huzgalommal, odaadással és kitartással teljesített ténykedéséért.

Németh Lajos csendőr, mert az 1911. évi július hó 7-én Gyergyóromete községben uralgott árvíz-veszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül járőrvezető-

jét fáradságot nem ismerő buzgalommal, odaadással és kitartással támogatta.

Debreczeni József járásörmester és Szabó József örsvezető a folyó évben Bilibok Ferencz József volt gyimesbüki lakos sérelmére elkövetett szándékos emberölés tettesének nehéz körülmények között, körültekintő és leleményes nyomozás során eszközölt kiderítéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Curé Péter csendőr, mert a Kedves Lukács András csikszentdomokosi lakos sérelmére 1902. évben elkövetett halált okozó súlyos testisértés tettesének 1911. évben nehéz körülmények között történt kiderítése alkalmával járőrvezetőjét odaadó buzgalommal támogatta.

Végh Sándor és Lakatos Pál csendőrök, mert a folyó évben Bilibok Ferencz József volt gyimesbüki lakos sérelmére elkövetett szándékos emberölés tettesének körültekintéssel és leleményességgel eszközölt kiderítése alkalmával járőrvezetőjüket odaadó buzgalommal támogatták.

Előléptettek:

1911 december 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Izák Mór, Arlamik Gáspár és Farkas József IV. cz. örsvezetők, örsvezető cz. örmesterekké.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 december 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Paulik János, Csidei János, Dojcsány Ferencz és Füle János csendőrök;

ugyanazon nappal:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Németh Mihály I. csendőr, csendőr cz. örsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel:

A III. osztályu tisztí szolgálati jellel ellátott:
felsőősgnbtbi Körtvélyessy Árpád VI. számú csendőrkerületbeli százados.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Temesvári János csendőr cz. örsvezető, 1911 november 26-án és Gábor István cz. örmester, 1911 november 28-án;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Viszhoffer András cz. örmester, 1911 december 6-án, Magyar István I. cz. örmester, 1911 december 9-én,

Sznopek József cz. örmester, 1911 december 18-án, Vaszari József cz. örmester, 1911 december 19-én, Pálfi István örmester, 1911 december 27-én, Plöchl János cz. örsvezető és Stiassny János csendőr cz. örsvezető, 1911 december 31-én.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Csanádi István cz. örsvezető, Viszmege Mária Rozával, 1911 október 24-én, Zentán.

Hegedüs Gyula cz. örsvezető, Antal Ilona Emiliával, 1911 október 4-én, Óbecsén.

Biró Sándor cz. örsvezető, Szabó Juliannával, 1911 október 14-én, Miskolcon.

Farkas Mihály csendőr cz. örsvezető, Csányi Máriával, 1911 október 11-én, Jászberényben.

Paloczki József cz. örsvezető, Keresztes Annával, 1911 november 3-án, Sződön.

Szakál József csendőr cz. örsvezető, Botlik Máriával, 1911 október 26-án, Gödöllőn.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Biró József cz. örmester, Vagner Máriával, 1911 okt. 8-án, Királyhelmezen.

Németh Gábor cz. örsvezető, Hegedüs Annával, 1911 szeptember 19-én, Tokajban.

Pirigyi János csendőr cz. örsvezető, Pollák Mária Terézszel, 1911 július 30-án, Pálházán.

Szigyártó Sándor cz. örsvezető, Szircsik Veronikával, 1911 november 7-én, Beregszászban.

Balla Alajos cz. örsvezető, Krajnik Jolán Etellel, 1911 október 28-án, Beregszászban.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Farkas József cz. örsvezető, Tábori Máriával, 1911 október 28-án, Ikerváron.

Junka József cz. örsvezető, Quint Annával, 1911 nov. 15-én, Ipolyságon.

Karándi Gyula cz. örmester, Halász Rozáliával, 1911 november 19-én, Nagykárolyban.

Murányi Ernő cz. örmester, Gyurkovics Máriával, 1911 november 14-én, Nagyemőken.

Gajdos Vendel csendőr cz. örsvezető, Zeman Annával, 1911 november 23-án, Karajon.

Kimpián János csendőr cz. örsvezető, Csillik Labancz Rozával, 1911 november 18-án, Óhegyen.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Szánati József cz. örsvezető, Pozsnits Rozáliával, 1911 október 28-án, Ikerváron.

Sznopek József cz. örmester, Weisz Malvinnal, 1911 november 21-én, Nagyatádon.

Tantos János cz. örsvezető, Nyigrényi Katalinnal, 1911 november 25-én, Faddon.

FIGYELMEZTETÉS!

Ne legyen addig grammofont, enfont, hanglombot vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR műhangszer
készítő
BUDAPEST, VIII/0. NEPSZINHÁZ-UTCA 27. SZÁM.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes meggyezkét el nem kéri,
amely ingyen lesz küldve.

**Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.**

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Szakács János cz. őrmester, László Itonával, 1911
október 25-én, Csikszeredában.

Birtalan István cz. őrsvezető, Sikszai Zsuzsannával,
1911 szeptember 17-én, Szentábrahámban.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Gecse Imre cz. őrmester, Csutak Rózával, 1911 okt.
31-én, Kovásznán.

Vass Mózes cz. őrmester, Bereczki Julianna Margittal,
1911 november 6-án, Nagykárolin.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a petrozsényi királyi járásbírósnál. Fize-
tés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv
szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi
vizsga. Kérvények a dévai kir. törvényszék elnökéhez 1911 decz.
hó 30-ig.

Egy irtóki állás balassagyarmati királyi törvényszéknél. Fi-
zetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona Magyar nyelv
szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osz-
tály. Kérvények a balassagyarmati királyi törvényszék elnökéhez
1911. évi decz. hó 27-ig.

Egy hivatalozolgal állás a paksi magyar kir. adóhivatalnál.
Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhaillet-
mény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1911. évi december
hó 31-ig.

Egy irtóki állás a szombathelyi királyi járásbírósnál. Fize-
tés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv
szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a
szombathely királyi törvényszék elnökéhez 1911 évi december
hó 27-ig.

Egy irtóki állás az ipolyi kir. járásbírósnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az ipolyi kir.
törvényszék elnökéhez 1911 decz. 26-ig.

Egy irtóki állás a paksi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlék-
kal 1400 korona. Lakpénz 400 korona, Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kér-
vények szekszárdi kir. törvényszék elnökéhez 1911. decz. 27-ig.

Egy központi esetleg járási irtóki állás Zemplén vármegye
törvényhatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvény-
szerinti lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy közép-

iskolai osztály. Járási irtóki állásra hat havi próbaszolgálat iga-
zolására. Kérvények Zemplén vármegye törvényhatóságához 1911
decz. 26-ig.

Három hivatalozolgal állás Bars vármegye törvényhatóságá-
nál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 240 kor. Csizmapénz 48 kor.
Természetbeni ruházat. Kérvények Bars vármegye alispánjához
1911 decz. 28-ig.

Egy erdőőri állás Pécs szab. kir. város törvényhatóságánál.
Fizetés 500 korona. Lakpénz 320 korona. Természetbeni ruházat.
Magyar nyelv szóban és írásban. Erdőőri szakvizsga. Egy évi
próbaszolgálat. Kérvények Pécs város polgármesteréhez 1911
decz. 19-ig.

Egy irtóki állás a sajszentpéteri kir. járásbírósnál. Fizetés
pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1912 január
hó 12-ig.

Egy irtóki állás a pozsonyi kir. főügyészségnél. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz pótlékkal 720 kor. Magyar nyelv
szóban és írásban. Irógépkészítési jártasság. Négy középiskolai
osztály. Birósnál vagy ügyészségnél teljesített próbaszolgálat.
Kérvények a pozsonyi kir. főügyészséghez 1911 decz. 30-ig.

HASZNALT IRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

irógép-kellékek szaküzlete.
Javitó-műhely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

ezüstművek, china-ezüst dísz tárgyak

kizárólag legfinomabb minő-
ségben gyártáron beszerezhetők.

Legújabb angol rendszerű

részletfizetési
módszattal melletti is.

REICH MÓRÉS FIA
ékszerkészítők és óráások
SZEGED 19.

Képesajánlatok ingyenes bementve.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Órjáratilapok beszerzése 1912. évi január hó 10-ig.